



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. kesäkuuta 2017
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	19. kesäkuuta 2017
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9911/17
Asia:	Neuvoston päätelmät EU:n Keski-Aasian strategiasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 19. kesäkuuta 2017 antamat neuvoston päätelmät EU:n Keski-Aasian strategiasta.

Neuvoston päätelmät EU:n Keski-Aasian strategiasta

1. Neuvosto toteaa, että Keski-Aasian maista on tullut EU:n tärkeitä kumppaneita. Nyt kun Keski-Aasian strategian hyväksymisestä¹ on kulunut 10 vuotta ja Kazakstanin, Kirgisian, Tadžikistanin, Turkmenistanin ja Uzbekistanin itsenäistymisestä yli 25 vuotta, neuvosto panee tyytyväisenä merkille saavutetun edistymisen EU:n suhteiden kehittämisessä asianomaisiin viiteen maahan sekä Keski-Aasian alueeseen kokonaisuudessaan. Neuvosto korostaa EU:n ja Keski-Aasian maiden nykyisten yhteistyömuotojen – kuten EU:n ja Keski-Aasian ministerikokousten, eri maiden kanssa perustettujen yhteistyöneuvostojen sekä korkean tason poliittisen ja turvallisuusalan vuoropuhelun – merkitystä ja toteaa korkean edustajan tärkeän työn Keski-Aasian hyväksi.
2. Vuonna 2007 hyväksytyn EU:n Keski-Aasian strategian tärkeimmät tavoitteet ja painopistealueet sekä EU:n Keski-Aasian strategiasta 22. kesäkuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät pätevät edelleen. Neuvosto vahvistaa uudelleen olevansa sitoutunut kehittämään kestäviä ja vakaita suhteita, jotka perustuvat yhteiseen omistajuuteen ja joilla pyritään edistämään Keski-Aasian alueen rauhanomaista, vaurasta, kestävää ja vakaata sosioekonomista kehitystä EU:n globaalistrategian ja kestäväen kehityksen tavoitteisiin liittyvän yhteisen sitoutumisen mukaisesti.
3. Neuvosto toistaa, että suhteiden syvyys riippuu yksittäisten Keski-Aasian maiden tavoitteista ja tarpeista kehittää kahdenvälisiä suhteitamme sekä niiden sitoumuksesta toteuttaa uudistuksia demokratian, perusvapauksien, oikeusvaltion periaatteen ja oikeuslaitoksen riippumattomuuden lujittamiseksi ja talouden nykyaikaistamiseksi ja monipuolistamiseksi. EU ottaa jatkossakin täysin huomioon kyseisten viiden maan sosioekonomisen kehityksen, hallinnon ja pyrkimysten erityispiirteet niiden kanssa tekemässään yhteistyössä. Neuvosto on tyytyväinen viimeaikaiseen suuntaukseen eli alueellisen tietojenvaihdon yleistymiseen Keski-Aasiassa ja kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan useita maita koskevia ohjelmia alueellisen yhteistyön edistämiseksi.

¹ "EU ja Keski-Aasia: Uutta kumppanuutta koskeva strategia", neuvoston asiakirja 10113/17, 31. toukokuuta 2007.

4. Ottaen huomioon alueen vakavat ihmisoikeushaasteet esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoasioissa neuvosto vahvistaa, että on olennaisen tärkeää jatkaa merkityksellistä vuoropuhelua Keski-Aasian maiden kanssa hyvästä hallinnosta, oikeusvaltioperiaatteesta ja ihmisoikeuksista. Tähän liittyen on edistettävä ihmisoikeuksien kunnioittamista, otettava oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvä yhteistyö vielä aiempaa tärkeämmäksi painopisteeksi EU:n strategiassa ja tuettava Keski-Aasian maita korruption torjumisessa ja vastuuseen saattamisen edistämisessä hyödyntämällä täysin oikeusvaltioaloitetta ja siihen liittyvää foorumia. Sähköinen hallinnointi on tärkeä väline tätä tarkoitusta varten. Neuvosto kehottaa lisäksi jatkamaan ja syventämään kansalaisyhteiskunnan osallistumista strategian täytäntöönpanoon, jotta kansalaisyhteiskunta voisi tosiasiallisesti osallistua poliittiseen vuoropuheluun ja kehitykseen.
5. Neuvosto panee merkille Keski-Aasian maiden turvallisuushaasteet ja korostaa, että olisi tehostettava turvallisuushaasteisiin, kuten väkivaltaisten ääriliikkeiden (myös radikalisoitumisen ja vierastaistelijoiden) ehkäisemiseen ja terrorismintorjuntaan liittyvää vuoropuhelua ja yhteistyötä siten, että keskitytään aiempaa enemmän ennaltaehkäisyyn. Neuvosto korostaa tutkimuksen merkitystä, jotta voidaan kartoittaa radikalismien taustatekijöitä ja laatia näyttöön perustuvia lähestymistapoja ja toimia radikalisoitumisen vähentämiseksi. Neuvosto tiedostaa tehokkaan rajavalvonnan merkityksen rajatylittävän kaupan mahdollistamisessa, ihmisten ja tavaroiden salakuljetuksen torjumisessa ja muuttovirtojen hallinnassa ja tukee jatkossakin päättäväisesti rajaturvallisuutta koskevan yhteistyön lujittamista Keski-Aasian maiden välillä. Neuvosto toistaa myös, että EU aikoo jatkaa turvallisuutta käsittelevän alueellisen vuoropuhelun kehittämistä Keski-Aasian maiden kanssa ja samalla varmistaa Afganistanin vahvemman osallistumisen, ja siten edistää vakauttamistoimia Keski-Aasian naapurialueilla.
6. Neuvosto tiedostaa, että EU:n strategista viestintää Keski-Aasiassa olisi parannettava muun muassa, jotta voidaan varmistaa EU:n strategian ja sen tulosten parempi näkyvyys ja vaikuttavuus. Neuvosto korostaa myös riippumattoman ja sisäisistä ja ulkoisista paineista vapaan mediaympäristön merkitystä.

7. Neuvosto painottaa myös koulutukselle annettavan tuen merkitystä. EU:n ja yksittäisten jäsenvaltioiden tarjoamien koulutusohjelmien tavoitteena on auttaa Keski-Aasian instituutioita kehittämään valmiuksia sellaisten nykyaikaisten ja osallistavien opetusohjelmien tarjoamiseksi, jotka vastaavat työmarkkinoiden tarpeita ja osaltaan edistävät demokratian arvoja, ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja kulttuurien välistä vuoropuhelua, hyödyntämällä täysin olemassa olevaa koulutusaloitetta ja siihen liittyvää foorumia. Ihmisten väliset yhteydet ja kansainvälinen yhteistyö edistävät merkittävästi näitä pyrkimyksiä. Varmistamalla yhteydet laadukkaana keskiasteen ja korkea-asteen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen välillä sekä tutkimuksen ja työmarkkinoiden välillä voidaan edistää innovointia, työllisyyttä ja sukupuolten tasa-arvoa. Näin ehkäistään myös syrjäytymistä ja vähennetään radikalisoitumisen riskejä nuorten keskuudessa.
8. Neuvosto korostaa, että on tärkeää luoda luotettava ilmasto kestävien ja vastuullisten investointien houkuttelemiseksi Keski-Aasiaan. Lisäksi on edistettävä oikeudellisen kehyksen vakautta, oikeusvarmuutta, avoimuutta, elinkeinoelämän osallistumista ja alueellista integraatiota. Tähän liittyen neuvosto korostaa oikeusvaltioperiaatteen, hyvän hallinnon ja suotuisan yritysilmaston välistä olemassa olevaa yhteyttä. Neuvosto korostaa myös, että on lisättävä kokemusten ja tietotaidon vaihtoa innovatiivisista teknologioista, etenkin uusiutuvien energialähteiden, energiatehokkuuden, vesivarojen hallinnan, maanviljelyn ja maaseudun kehittämisen aloilla, kestävän kehityksen kannustamiseksi.
9. Neuvosto korostaa, että energia-, infrastruktuuri- ja liikennealoilla EU:n ja Keski-Aasian yhteistyössä etusijalla olisi oltava Keski-Aasian maiden välinen integraatio sekä yhdistyminen kansainvälisiin markkinoihin ja liikennekäytäviin. EU pyrkii edelleen laajentamaan eteläisen kaasukäytävän Keski-Aasiaan ja edistämään EU:n monenvälistä ja kahdenvälistä energia-alan yhteistyötä. EU aikoo myös jatkaa uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden edistämistä Keski-Aasiassa tarjoamalla asiantuntemustaan vakaiden sääntelykehysten kehittämisessä ja tukemalla investointiyhteistyötä eurooppalaisten rahoituslaitosten kanssa.

10. Mitä tulee yhteisiin luonnonvaroihin ja niiden keskeiseen rooliin alueen vakauden kannalta, neuvosto korostaa, että on tärkeää kunnioittaa kaikkien viiden Keski-Aasian maan strategisia etuja samalla kun edistetään monenvälistä ja alueellista vuoropuhelua sekä ympäristöä, luonnonvarojen rajatylittävää hoitoa ja Araljärven katoamisen seurauksia koskevien kansainvälisten yleissopimusten ja oikeusperiaatteiden tiukempaa noudattamista. Neuvosto kehottaa korkeaa edustajaa, komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan Keski-Aasian maita, jotta ne voisivat paremmin määritellä lähestymistapoja luonnonvarojen ja etenkin vesivarojen kestäväan käyttöön ja tehokkaaseen hoitoon kansallisella ja rajatylittävällä tasolla, sekä tukemaan aluetta ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa ja ympäristön suojelemisessa hyödyntämällä täysin ympäristö- ja vesiyhteistyöaloitetta ja siihen liittyvää foorumia. Neuvosto on tyytyväinen myös niihin Euroopan komission aloitteisiin, joiden tavoitteena on tiiviissä yhteistyössä kansainvälisten kumppaneiden (IAEA, EBRD) kanssa korjata uranikaivosjätteen vaikutuksia Keski-Aasiassa, sekä tukeen, jota se antaa biologisten, säteily- ja ydinriskien lieventämiseksi Keski-Aasiassa.
11. Neuvosto panee merkille suunnitelmat, joiden tarkoituksena on järjestää Euroopan komission alueelliset kehitysapuohjelmat kahden pääotsikon alle: kestävä kasvu ja työllisyys sekä turvallisuus ja vakaus. Se korostaa, että tarvitaan yhteisiä ratkaisuja, mutta tämä ei vaikuta näistä ohjelmista asianomaisilla foorumeilla käytäviin jatkokeskusteluihin. On parannettava koko alueen sietokykyä ja yksittäisten maiden sietokykyä.
12. Yhdennetyn lähestymistavan hengessä neuvosto korostaa, että on jäsenvaltioiden, EUH:n ja Euroopan komission välistä yhteistyötä, koordinoitua ja synergiaa on edelleen parannettava. On tärkeää, että EU:n jäsenvaltiot osallistuvat edelleen strategian täytäntöönpanoon ja antavat neuvostolle tietoja kansallisista aloitteistaan.

13. Neuvosto korostaa komission ja jäsenvaltioiden kahdenvälisten ja alueellisten ohjelmien välisen täydentävyyden ja yhdenmukaisuuden merkitystä, jotta voidaan varmistaa, että Keski-Aasian maiden tarpeet otetaan huomioon kohdennetusti ja että EUH:n, Euroopan komission ja jäsenvaltioiden antama tuki on yhtenäistä, kattavaa ja koordinoitua. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että tuensaajamaat, EU ja sen jäsenvaltiot tuntevat yhteistä omistajuutta.
14. Neuvosto toteaa vuoropuhelun ja koordinoinnin merkityksen asiaan kuuluvien alueellisten ja kansainvälinen järjestöjen, erityisesti Etyjin – joka on edelleen merkittävästi läsnä kaikissa viidessä Keski-Aasian maassa – Euroopan neuvoston, YK:n ja muiden kanssa sekä Keski-Aasian maiden naapurimaiden ja muiden alueella aktiivisesti vaikuttavien valtioiden kanssa ja pyrkii synergiavaikutukseen omien vastaavien politiikkojensa ja aloitteidensa kanssa sellaisissa asioissa kuin turvallisuus, yhteenliitettävyyden, liikenne, energia ja kestävä kehitys, mukaan lukien "silkkitiealoitteisiin" liittyvät mahdollisuudet.
15. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut Keski-Aasian strategiassa määriteltyihin strategisiin tavoitteisiinsa Keski-Aasiassa. Nyt kun alkuperäisen Keski-Aasian strategian hyväksymisestä tulee kuluneeksi 10 vuotta, neuvoston mielestä on aika uudistaa suhteet ottaen huomioon uudet geopoliittiset realiteetit ja Keski-Aasian kumppaneiden muuttuvat tarpeet ja valmiudet. Sen vuoksi neuvosto pyytää korkeaa edustajaa ja komissiota esittämään vuoden 2019 loppuun mennessä ehdotuksen uudeksi strategiaksi EU:n globaalistrategian mukaisesti. Uudessa strategiassa olisi otettava huomioon Keski-Aasian tueksi vuodesta 2007 toteutettujen EU:n toimien tulokset. Siitä olisi keskusteltava laajasti jäsenvaltioiden kanssa, ja sen olisi luotava perusta uudistetulle ja tehostetulle kumppanuudelle Keski-Aasian alueen kanssa sekä ohjattava EU:n tukea kyseiselle alueelle. EU aikoo ottaa Keski-Aasian kumppanit mukaan uuden strategian valmisteluun.